A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (harmadik tanács)

2012. február 16.*

„Információs társadalom — Szerzői jog — Internet — Tárhelyszolgáltató — Online közösségi hálózati felületen tárolt információk feldolgozása — Ezen információk szűrőrendszerének létrehozása a szerzői jogokat sértő fájlok rendelkezésre bocsátásának megakadályozása érdekében — A tárolt információk nyomon követésére vonatkozó általános kötelezettség hiánya”

A C-360/10. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a rechtbank van eerste aanleg te Brussel (Belgium) a Bírósághoz 2010. július 19-én érkezett, 2010. június 28-i határozatával terjesztett elő az előtte

a **Belgische Vereniging van Auteurs, Componisten en Uitgevers CVBA (SABAM)**

és

a **Netlog NV**

között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (harmadik tanács),

tagjai: K. Lenaerts tanácselnök, J. Malenovský (előadó), R. Silva de Lapuerta, G. Arestis és D. Šváby bírák,

főtanácsnok: P. Cruz Villalón,

hivatalvezető: M. Ferreira főtanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2011. július 7-i tárgyalásra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

– a Belgische Vereniging van Auteurs Componisten en Uitgevers CVBA (SABAM) képviseletében B. Michaux, F. de Visscher és F. Brison advocaten,

– a Netlog NV képviseletében P. Van Eecke advocaat,

– a belga kormány képviseletében T. Materne és J.-C. Halleux, meghatalmazotti minőségben,

– az olasz kormány képviseletében G. Palmieri, meghatalmazotti minőségben, segítője: S. Fiorentino avvocato dello Stato,

* Az eljárás nyelve: holland.

– a holland kormány képviseletében C. Wissels, meghatalmazotti minőségben,

– az Egyesült Királyság Kormánya képviseletében S. Ossowski, meghatalmazotti minőségben,

– az Európai Bizottság képviseletében A. Nijenhuis és J. Samnadda, meghatalmazotti minőségben,

tekintettel a főtanácsnok meghallgatását követően hozott határozatra, miszerint az ügy elbírálására a főtanácsnok indítványa nélkül kerül sor,

meghozta a következő

Ítéletet

1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a következő irányelvek értelmezésére vonatkozik:

– a belső piacon az információs társadalommal összefüggő szolgáltatások, különösen az elektronikus kereskedelem, egyes jogi vonatkozásairól szóló, 2000. június 8-i 2000/31/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv („elektronikus kereskedelemről szóló irányelv”) (HL L 178., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 13. fejezet, 25. kötet, 399. o.);

– az információs társadalomban a szerzői és szomszédos jogok egyes vonatkozásainak összehangolásáról szóló, 2001. május 22-i 2001/29/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL L 167., 10. o.; magyar nyelvű különkiadás 17. fejezet, 1. kötet, 230. o.);

– a szellemi tulajdonjogok érvényesítéséről szóló, 2004. április 29-i 2004/48/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL L 157., 45. o.; magyar nyelvű különkiadás 17. fejezet, 2. kötet, 32. o.; helyesbítés: HL 2004. L 195., 16. o. és HL 2007. L 204., 27. o.);

– a személyes adatok feldolgozása vonatkozásában az egyének védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról szóló, 1995. október 24-i 95/46/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL L 281., 31. o.; magyar nyelvű különkiadás 13. fejezet, 15. kötet, 355. o.), és

– az elektronikus hírközlési ágazatban a személyes adatok kezeléséről, feldolgozásáról és a magánélet védelméről szóló, 2002. július 12-i 2002/58/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv („elektronikus hírközlési adatvédelmi irányelv”) (HL L 201., 37. o.; magyar nyelvű különkiadás 13. fejezet, 29. kötet, 514. o.).

2 Ezt a kérelmet a Belgische Vereniging van Auteurs, Componisten en Uitgevers CVBA (SABAM) (a továbbiakban: SABAM) és a Netlog NV (a továbbiakban: Netlog) – amely egy online közösségi hálózati felületet üzemeltet – között folyamatban lévő jogvitában terjesztették elő az utóbbit terhelő azon kötelezettség tárgyában, hogy a hálózati felületen tárolt információk vonatkozásában hozzon létre szűrőrendszert annak megakadályozása érdekében, hogy a fájlokat a szerzői jogot sértő módon a nyilvánosság számára hozzáférhetővé tegyék.

Jogi háttér

Az uniós jog

A 2000/31 irányelv

3 A 2000/31 irányelv (45), (47) és (48) preambulumbekezdése értelmében:

„(45) A közvetítő szolgáltatók felelősségének ebben az irányelvben megállapított korlátozásai nem érintik különböző típusú rendelkezések meghozatalának lehetőségét; az ilyen rendelkezések lehetnek különösképpen olyan bírósági vagy közigazgatási határozatok, amelyek valamilyen jogsértés abbahagyását vagy megelőzését – ideértve a jogellenes adat eltávolítását vagy az ahhoz való hozzáférés megszüntetését – rendelik el.

[…]

(47) Az, hogy a tagállamok nem írhatnak elő a nyomon követésre vonatkozó kötelezettséget a szolgáltatók számára, csak az általános jellegű kötelezettségekre vonatkozik; nem érinti azonban az egyedi esetben alkalmazandó nyomon követési kötelezettségeket, és különösképpen nem érinti a nemzeti hatóságoknak a nemzeti jogszabályokkal összhangban hozott intézkedéseit.

(48) Ez az irányelv nem érinti a tagállamoknak azt a lehetőségét, hogy megköveteljék azoktól a szolgáltatóktól, akik, illetve amelyek a szolgáltatásuk igénybevevői által rendelkezésre bocsátott adat számára szolgáltatnak tárhelyet, hogy a tőlük ésszerűen elvárható, a nemzeti jogszabályokban meghatározott gondossággal járjanak el egyes jogellenes tevékenységek felderítése és megelőzése érdekében.”

4 A 2000/31 irányelv „Tárhelyszolgáltatás” című 14. cikke az alábbiak szerint rendelkezik:

„(1) Ha az információs társadalommal összefüggő olyan szolgáltatásról van szó, amely a szolgáltatás igénybevevője által küldött információ tárolásából áll, a tagállamok biztosítják, hogy a szolgáltatót ne terhelje felelősség a szolgáltatás igénybevevőjének kérésére tárolt információért, azzal a feltétellel, hogy:

a) a szolgáltatónak nincsen tényleges tudomása jogellenes tevékenységről vagy információról, és – ami a kárigényeket illeti – nincsen tudomása olyan tényekről vagy körülményekről, amelyek nyilvánvalóan jogellenes tevékenységre vagy információra utalnának;

vagy

b) a szolgáltató, amint ilyenről tudomást szerzett, haladéktalanul intézkedik az információ eltávolításáról vagy az ahhoz való hozzáférés megszüntetéséről.

(2) Az (1) bekezdés nem alkalmazható arra az esetre, ha a szolgáltatás igénybevevője a szolgáltató irányítása alatt vagy ellenőrzése mellett jár el.

(3) Ez a cikk nem érinti a bíróságok vagy közigazgatási hatóságok arra vonatkozó lehetőségét, hogy a tagállamok jogrendszereivel összhangban a szolgáltatót a jogsértés megszüntetésére vagy megelőzésére kötelezzék, nem érinti továbbá a tagállamoknak azt a lehetőségét sem, hogy eljárásokat alakítsanak ki az információ eltávolításának vagy a hozzáférés megszüntetésének szabályozására.”

5 A 2000/31 irányelv 15. cikke értelmében:

„(1) A tagállamok nem állapítanak meg a szolgáltatókat terhelő olyan általános kötelezettséget, amely szerint a 12., 13. és 14. cikk hatálya alá tartozó szolgáltatások nyújtása során az általuk továbbított vagy tárolt információkat nyomon kellene követniük, sem olyan általános kötelezettséget, amely szerint jogellenes tevékenységre utaló tényeket vagy körülményeket kellene kivizsgálniuk.

(2) A tagállamok az információs társadalommal összefüggő szolgáltatások nyújtói számára megállapíthatnak olyan kötelezettségeket, amelyek szerint azonnal tájékoztatniuk kell az illetékes közigazgatási hatóságokat a szolgáltatásuk igénybevevői által folytatott, jogellenesnek vélt tevékenységekről vagy nyújtott információkról, illetve olyan kötelezettségeket, amelyek szerint az illetékes hatóságokkal, azok kérésére, közölniük kell azokat az adatokat, amelyek lehetővé teszik szolgáltatásuk olyan igénybevevőinek azonosítását, akikkel, illetve amelyekkel adattárolási megállapodásaik vannak.”

A 2001/29 irányelv

6 A 2001/29 irányelv (16) és (59) preambulumbekezdése értelmében:

„(16) […] Ezt az irányelvet [a 2000/31] irányelvhez hasonló időbeli keretek között kell átültetni, mivel az az irányelv olyan alapelvek és rendelkezések harmonizált kereteit állapítja meg, amelyek egyebek mellett ezen irányelv jelentős elemeire is vonatkoznak. Ez az irányelv nem érinti az említett irányelv felelősséggel kapcsolatos rendelkezéseit.

[...]

(59) A digitális környezetben különösen a közvetítő szolgáltatók által nyújtott szolgáltatásokat használhatják fel harmadik személyek jogsértő tevékenységhez. Sok esetben ezek a szolgáltatók vannak leginkább abban a helyzetben, hogy a jogsértésnek véget vethessenek. Az egyéb rendelkezésre álló szankciók és jogorvoslati lehetőségek mellett a jogosultaknak tehát meg kell adni a lehetőséget, hogy kérelmezhessék az ideiglenes intézkedést olyan közvetítő szolgáltatókkal szemben, akik valamely harmadik fél jogsértését egy védelem alatt álló mű vagy más teljesítmény tekintetében hálózaton közvetítik. Ezt a lehetőséget akkor is biztosítani kell, ha a közvetítő szolgáltató által megvalósított cselekmények az 5. cikk értelmében kivételi szabályozás körébe tartoznak. Az ilyen ideiglenes intézkedések feltételeit és módját a tagállamok nemzeti joga határozza meg.”

7 A 2001/29 irányelv 3. cikkének (1) bekezdése értelmében:

„A tagállamok a szerzők számára kizárólagos jogot biztosítanak műveik vezetékes vagy vezeték nélküli nyilvánossághoz közvetítésének engedélyezésére, illetve megtiltására, beleértve az oly módon történő hozzáférhetővé tételt is, hogy a nyilvánosság tagjai a hozzáférés helyét és idejét egyénileg választhatják meg.”

8 Ezen irányelv 8. cikke szerint:

„(1) A tagállamok az irányelvben foglalt jogok és kötelezettségek megsértése esetére megfelelő szankciókról és jogorvoslatokról rendelkeznek, továbbá minden szükséges intézkedést megtesznek e szankciók és jogorvoslatok alkalmazásának biztosítása érdekében. Az előírt szankciók hatékonyak, arányosak és visszatartó erejűek kell, hogy legyenek.

[…]

(3) A tagállamok biztosítják, hogy a jogosultak kérelmezhessék az ideiglenes intézkedést olyan közvetítő szolgáltatókkal szemben, akiknek a szolgáltatásait harmadik személy szerzői jog vagy szomszédos jogok megsértése céljából veszi igénybe.”

A 2004/48 irányelv

9 A 2004/48 irányelv (23) preambulumbekezdése szerint:

„Az egyéb intézkedések, eljárások és jogorvoslatok sérelme nélkül a jogosultak számára lehetővé kell tenni, hogy a jogsértéstől való eltiltást kérelmezzenek olyan közvetítő személyek ellen, akiknek szolgáltatásait harmadik személy veszi igénybe a jogosult szellemi tulajdonjogának megsértése érdekében. Az ilyen határozatokra vonatkozó feltételekre és eljárásokra a tagállamok joga kell, hogy vonatkozzon továbbra is. Ami a szerzői jogi és szomszédos jogi jogsértéseket illeti, a [2001/29] irányelv már biztosít átfogó harmonizációt. A [2001/29] irányelv 8. cikkének (3) bekezdését ennélfogva ez az irányelv nem érintheti.”

10 A 2004/48 irányelv 2. cikkének (3) bekezdése értelmében:

„Ez az irányelv nem érinti:

a) a szellemi tulajdonra vonatkozó közösségi anyagi jogi rendelkezéseket, a 95/46/EK irányelvet […] és a 2000/31/EK irányelvet általában, valamint a 2000/31/EK irányelv 12–15. cikkét különösen;

[…]”

11 A 2004/48 irányelv 3. cikke kimondja:

„(1) A tagállamok rendelkeznek azon intézkedésekről, eljárásokról és jogorvoslatokról, amelyek az ezen irányelv által szabályozott szellemi tulajdonjogok érvényesítésének biztosításához szükségesek. Ezen intézkedéseknek, eljárásoknak és jogorvoslatoknak méltányosnak és igazságosnak kell lenniük, és nem lehetnek indokolatlanul bonyolultak és költségesek, és nem eredményezhetnek ésszerűtlen határidőket és indokolatlan késedelmeket.

(2) Ezeknek az intézkedéseknek, eljárásoknak és jogorvoslatoknak ezen túlmenően hatásosnak, arányosnak és elrettentőnek [helyesen: visszatartó hatásúnak] kell lenniük, és úgy kell őket alkalmazni, hogy a jogszerű kereskedelemnek ne állítsanak korlátokat, és hogy az azokkal való visszaélés esetére biztosítékok rendelkezésre álljanak.”

12 A 2004/48 irányelv 11. cikkének harmadik mondata a következőképpen rendelkezik:

„A tagállamok emellett biztosítják, hogy a jogsértő magatartástól való eltiltást a jogosultak kérelmezhessék olyan közvetítők ellen, akiknek szolgáltatásait harmadik személy a szellemi tulajdonjog megsértése céljából veszi igénybe, a [2001/29] irányelv 8. cikke (3) bekezdésének sérelme nélkül.”

A nemzeti jog

13 A szerzői jogról és a szomszédos jogokról szóló, 1994. június 30-i törvény (a *Belgisch Staatsblad* 1994. július 27-i száma, 19297. o.) 87. cikke (1) bekezdésének első és második albekezdése – amely rendelkezések a nemzeti jogba átültették a 2001/29 irányelv 8. cikkének (3) bekezdését és a 2004/48 irányelv 11. cikkét – a következőképpen rendelkezik:

„A Tribunal de première instance elnöke […] megállapítja a szerzői vagy szomszédos jogok megsértését, és elrendeli annak megszüntetését.

Emellett eltilthatja a jogsértő magatartástól azokat a közvetítőket, akiknek a szolgáltatásait harmadik személy szerzői jog vagy szomszédos jogok megsértése céljából veszi igénybe.”

14 Az információs társadalommal összefüggő szolgáltatások egyes jogi vonatkozásairól szóló, 2003. március 11-i törvény (a *Belgisch Staatsblad* 2003. március 17-i száma, 12962. o.) 20. és 21. cikke ülteti át a nemzeti jogba a 2000/31 irányelv 14. és 15. cikkét.

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

15 A SABAM olyan jogkezelő szervezet, amely zeneművek szerzőit, alkotóit és kiadóit képviseli. Ebben a minőségében többek között az a feladata, hogy engedélyezze az utóbbiak szerzői jogi védelemben részesülő műveinek harmadik fél általi felhasználását.

16 A Netlog online közösségi hálózati felületet üzemeltet, amelyen az arra feliratkozók mindegyike kap egy „profil” elnevezésű személyes felületet, amelyet ez a felhasználó saját maga kitölthet, és amely az egész világon hozzáférhető.

17 Ennek a felületnek – amelyet emberek tízmilliói használnak nap mint nap – elsődleges rendeltetése abban áll, hogy olyan virtuális közösséget alakítson ki, amelynek keretében ezek az emberek kommunikálnak egymással, és ezáltal barátságokat köthetnek. A felhasználók a profiljukon többek között naplót vezethetnek, megjelölhetik, hogy hogyan szórakoznak, milyen dolgokat kedvelnek, megmutathatják a barátaikat, közzétehetik személyes fényképeiket, és videórészleteket jelentethetnek meg.

18 Mindazonáltal a SABAM úgy vélte, hogy a Netlog közösségi hálózata arra is lehetőséget ad valamennyi felhasználónak, hogy a profiljuk segítségével felhasználják a SABAM repertoárjába tartozó zeneműveket és audiovizuális alkotásokat, és ezeket a műveket – a SABAM erre vonatkozó engedélye és a Netlog ennek fejében történő díjfizetése nélkül – úgy bocsátja a nyilvánosság rendelkezésére, hogy azokhoz az említett hálózat más felhasználói is hozzáférjenek.

19 2009 februárjában a SABAM azzal a céllal fordult a Netloghoz, hogy megállapodást kössenek a Netlog részéről a SABAM repertoárjának felhasználása fejében történő díjfizetésről.

20 2009. június 2-i levelében a SABAM felszólította Netlogot, hogy vállaljon kötelezettséget arra, hogy azonnali hatállyal felhagy a SABAM repertoárjába tartozó zeneműveknek és audiovizuális alkotásoknak a nyilvánosság számára engedély nélkül való hozzáférhetővé tételétől, és a jövőben is tartózkodik ettől a tevékenységtől.

21 2009. június 23-án a SABAM idézés kibocsátását kérte a rechtbank van eerste aanleg te Brussel elnökétől a Netloggal szemben a szerzői jogról és a szomszédos jogokról szóló 1994. június 30-i törvény 87. cikkének (1) bekezdése szerinti abbahagyásra kötelezés iránti keresetben, és többek között azt kérte, hogy késedelmi naponként 1000 eurós kényszerítő bírság terhe mellett kötelezzék a Netlogot, hogy azonnali hatállyal hagyjon fel a SABAM repertoárjába tartozó zeneműveknek és audiovizuális alkotásoknak a nyilvánosság számára engedély nélkül való hozzáférhetővé tételére irányuló bármilyen tevékenységgel.

22 A Netlog ebben a tekintetben azt állította, hogy ha helyt adnak a SABAM keresetének, akkor azzal általános nyomon követési kötelezettséget rónak rá, ami a 2000/31 irányelv 15. cikkének (1) bekezdését átültető az információs társadalommal összefüggő szolgáltatások egyes jogi vonatkozásairól szóló, 2003. március 11-i törvény 21. cikkének (1) bekezdése alapján tilos.

23 Ezenkívül a Netlog azt állította, anélkül hogy a SABAM ebben ellentmondott volna neki, hogy az ilyen kereset eredményessége azzal járhat, hogy őt arra kötelezik, hogy – a teljes ügyfélköre vonatkozásában *in abstracto* és megelőző jelleggel, a saját költségére és időbeli korlátozás nélkül – az e szervereken tárolt információ túlnyomó része vonatkozásában szűrőrendszert hozzon létre annak érdekében, hogy azonosítsák a Netlog szerverein található azon zeneműveket, filmeket vagy audiovizuális alkotásokat tartalmazó elektronikus fájlokat, amelyeken a SABAM – állítása szerint – jogokkal rendelkezik, majd megakadályozza ezen fájlok cseréjét.

24 Márpedig az ilyen szűrőrendszer létrehozása feltehetőleg a személyes adatok feldolgozásának kötelezettségével jár, amelynek meg kell felelnie a személyes adatok, és a közlések titkosságának védelméről szóló uniós jogi rendelkezéseknek.

25 E körülmények között a rechtbank van eerste aanleg te Brussel elnöke felfüggesztette az eljárást, és a következő kérdést terjesztette a Bíróság elé:

„A 95/46, 2000/31 és 2002/58 irányelvekkel, és többek között az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló [1950. november 4-én Rómában aláírt] európai egyezmény 8. és 10. cikkével együttesen értelmezett 2001/29 és a 2004/48 irányelvek lehetővé teszik-e a tagállamoknak, hogy pusztán a következő jogszabályi rendelkezés alapján: »Emellett [a nemzeti bíróság] eltilthatja a jogsértő magatartástól azokat a közvetítőket, akiknek szolgáltatásait harmadik személy a szerzői vagy szomszédos jogok megsértése céljából veszi igénybe?« felhatalmazzák az alapeljárásban eljáró nemzeti bíróságot, hogy az arra kötelezze a tárhelyszolgáltatót, hogy a teljes ügyfélköre vonatkozásában *in abstracto* és megelőző jelleggel, a saját költségére és időbeli korlátozás nélkül az e szervereken tárolt információ túlnyomó része vonatkozásában szűrőrendszert hozzon létre annak érdekében, hogy azonosítsák a szerverein található azon zeneműveket, filmeket vagy audiovizuális alkotásokat tartalmazó elektronikus fájlokat, amelyeken a SABAM – állítása szerint – jogokkal rendelkezik, majd megakadályozza ezen fájlok cseréjét?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésről

26 Kérdésével az azt előterjesztő bíróság lényegében arra keresi a választ, hogy az együttesen és az alkalmazandó alapvető jogok védelméből eredő követelményekre tekintettel értelmezett 2000/31, 2001/29, 2004/48, 95/46 és 2002/58 irányelv akként értelmezendő-e, hogy azokkal ellentétes, ha a nemzeti bíróság a tárhelyszolgáltatót olyan szűrőrendszer létrehozására kötelezi, amely

– a szolgáltatásai felhasználói által a szerverein tárolt információkat érinti;

– valamennyi felhasználóra megkülönböztetés nélkül alkalmazandó;

– megelőző jellegű;

– költsége kizárólag a tárhelyszolgáltatót terheli és

– nincs időbeli korlátozása,

továbbá alkalmas az olyan zeneműveket, filmeket vagy audiovizuális alkotásokat tartalmazó fájlok azonosítására, amelyekre nézve a felperes, állítása szerint, szellemi tulajdonjogokkal rendelkezik, annak érdekében, hogy megakadályozza a művek nyilvánosság számára történő, a szerzői jogot sértő hozzáférhetővé tételét (a továbbiakban: vitatott szűrőrendszer).

27 Ebben a tekintetben először is az nem vitatott, hogy az online közösségi hálózati felület üzemeltetője, így a Netlog, a szerverein a felület felhasználói által – a profiljukra vonatkozóan – szolgáltatott adatokat tárol, ennélfogva a 2000/31 irányelv 14. cikkének értelmében vett tárhelyszolgáltatónak minősül.

28 Ezt követően e tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy a 2001/29 irányelv 8. cikkének (3) bekezdése és a 2004/48 irányelv 11. cikkének harmadik mondata szerint a szellemi tulajdonjog jogosultjai ideiglenes intézkedés elrendelését kérhetik az online közösségi hálózati felületet üzemeltető szolgáltatókkal, így a Netloggal szemben – amelyek az említett rendelkezések értelmében vett közvetítőkként működnek – mivel az ilyen felületek felhasználói a nevezett üzemeltetők szolgáltatásait a szellemi tulajdonjogok megsértésére használhatják fel.

29 Ezenkívül a Bíróság ítélkezési gyakorlatából következik, hogy az e rendelkezések alapján a nemzeti bíróságoknak biztosított hatáskörnek lehetővé kell tennie az utóbbiak számára, hogy az említett közvetítőket olyan intézkedések meghozatalára kötelezzék, amelyek célja nem csupán az információs társadalommal összefüggő szolgáltatásaik segítségével elkövetett szellemi tulajdonjoggal szembeni jogsértések megszüntetése, hanem az új jogsértések megelőzése is (lásd a C-70/10. sz. Scarlet Extended ügyben 2011. november 24-én hozott ítélet [az EBHT-ban még nem tették közzé] 31. pontját).

30 Végül ugyanezen ítélkezési gyakorlatból kitűnik, hogy a tagállamok által az említett 8. cikk (3) bekezdése és 11. cikk harmadik mondata alapján biztosítandó eltiltó határozatok részletes szabályaira, így a teljesítendő feltételekkel és a követendő eljárással kapcsolatos szabályokra is a tagállamok jogát kell alkalmazni (lásd a fent hivatkozott Scarlet Extended ügyben hozott ítélet 32. pontját).

31 Következésképpen a tagállamok által bevezetett szabályoknak, éppúgy mint azok nemzeti bíróságok általi alkalmazásának, tiszteletben kell tartaniuk a 2001/29 és a 2004/48 irányelvből, valamint az említett irányelvek által hivatkozott jogforrásokból következő korlátozásokat (lásd a fent hivatkozott Scarlet Extended ügyben hozott ítélet 33. pontját).

32 Ebből következően a 2001/29 irányelv (16) preambulumbekezdése és a 2004/48 irányelv 2. cikke (3) bekezdésének a) pontja értelmében az említett szabályok nem sérthetik a 2000/31 irányelv rendelkezéseit, pontosabban ez utóbbi irányelv 12–15. cikkét (lásd a fent hivatkozott Scarlet Extended ügyben hozott ítélet 34. pontját).

33 Ugyanezen szabályoknak tehát többek között tiszteletben kell tartaniuk a 2000/31 irányelv 15. cikkének (1) bekezdését, amely értelmében a tagállamok nem állapíthatnak meg a tárhelyszolgáltatókat terhelő olyan általános kötelezettséget, amely szerint azoknak az általuk tárolt információkat nyomon kellene követniük (lásd analógia útján a fent hivatkozott Scarlet Extended ügyben hozott ítélet 35. pontját).

34 E tekintetben a Bíróság már megállapította, hogy az ilyen tilalom kiterjed többek között azon nemzeti intézkedésekre, amelyek arra kötelezik az olyan közvetítő szolgáltatót, mint a tárhelyszolgáltató, hogy valamennyi ügyfele adatainak összességét tevőlegesen nyomon kövesse annak érdekében, hogy megelőzze a szellemi tulajdonjogoknak valamennyi jövőbeli megsértését. Egyébiránt az ilyen általános nyomonkövetési kötelezettség összeegyeztethetetlen a 2004/48 irányelv 3. cikkével, amely kimondja, hogy az említett irányelvben szereplő intézkedéseknek méltányosaknak és arányosaknak kell lenniük, és azok nem lehetnek túlságosan költségesek (lásd a fent hivatkozott Scarlet Extended ügyben hozott ítélet 36. pontját).

35 Ilyen körülmények között meg kell vizsgálni, hogy az alapeljárásban szóban forgó meghagyás, amely a tárhelyszolgáltatót a vitatott szűrőrendszer létrehozására kötelezi, egyben azt is jelentené-e, hogy a szolgáltatásai minden egyes felhasználójának összes adatát tevőlegesen nyomon kövesse annak érdekében, hogy megelőzze a szellemi tulajdonjogok bármilyen jövőbeli megsértését.

36 E tekintetben nem vitatott, hogy a szűrőrendszer létrehozása azt feltételezné, hogy:

– a tárhelyszolgáltató azonosítsa az összes – a szolgáltatásainak valamennyi felhasználója által e szolgáltató szerverein tárolt – fájlt, amelyek olyan műveket tartalmazhatnak, amelyeken a szellemi tulajdonjog jogosultjai, állításuk szerint, jogokkal rendelkeznek;

– ezt követően határozza meg, hogy e fájlok közül melyek azok, amelyeket jogellenesen tárolnak és a nyilvánosság számára jogellenesen tesznek hozzáférhetővé, és

– végül pedig megakadályozza a fájloknak általa jogellenesnek minősített rendelkezésre bocsátását.

37 Következésképpen az ilyen megelőző nyomon követés az érintett tárhelyszolgáltató felhasználói által tárolt fájlok tevőleges megfigyelését követelné meg, és az mind az így tárolt információk döntő többségére, mind az e szolgáltató szolgáltatásainak összes felhasználójára kiterjedne (lásd analógia útján a fent hivatkozott Scarlet Extended ügyben hozott ítélet 39. pontját).

38 A fentiekre tekintettel meg kell állapítani, hogy a tárhelyszolgáltatót a vitatott szűrőrendszer létrehozására kötelező meghagyás azt is jelentené, hogy a tárhelyszolgáltatónak tevőlegesen nyomon kell követnie a szolgáltatásai összes felhasználója adatainak döntő többségét annak érdekében, hogy megelőzze a szellemi tulajdonjogok bármilyen jövőbeli megsértését. Következésképpen az említett meghagyás általános nyomon követésre kötelezné az említett tárhelyszolgáltatót, ami a 2000/31 irányelv 15. cikkének (1) bekezdése alapján tilos (lásd analógia útján a fent hivatkozott Scarlet Extended ügyben hozott ítélet 40. pontját).

39 E meghagyás uniós jognak való megfelelőségének megítéléséhez ezen kívül figyelembe kell venni a kérdést előterjesztő bíróság által említett alkalmazandó alapvető jogok védelméből eredő követelményeket.

40 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy az alapeljárásban szóban forgó meghagyás célja a szellemi tulajdonjogok részét képező szerzői jogok védelmének biztosítása, amely szellemi tulajdonjogokat sértheti bizonyos – a tárhelyszolgáltató által nyújtott szolgáltatás alapján tárolt és a nyilvánosság számára hozzáférhetővé tett – információk jellege és tartalma.

41 Az Európai Unió alapjogi chartája (a továbbiakban: charta) 17. cikkének (2) bekezdése kétségtelenül tartalmazza a szellemi tulajdonjogok védelmét. Sem e rendelkezésből, sem a Bíróság ítélkezési gyakorlatából nem tűnik azonban ki, hogy e jog érinthetetlen lenne, és abszolút jelleggel kellene biztosítani a védelmét (a fent hivatkozott Scarlet Extended ügyben hozott ítélet 43. pontja).

42 Ahogy az ugyanis a C-275/06. sz. Promusicae-ügyben 2008. január 29-én hozott ítélet (EBHT 2008., I-271. o.) 62–68. pontjából következik, a tulajdonhoz való jog védelmét, amely jognak részét képezik a szellemi tulajdonjoghoz kapcsolódó jogok, más alapvető jogok védelmével egyensúlyban kell biztosítani.

43 Pontosabban az említett ítélet 68. pontjából kitűnik, hogy a nemzeti hatóságok és bíróságok feladata, hogy a szerzői jog jogosultjainak védelme érdekében elfogadott intézkedések keretében igazságos egyensúlyt biztosítsanak az e jog védelme és az ilyen intézkedés által érintett személyek alapvető jogainak védelme között.

44 Következésképpen olyan körülmények között, mint amelyek az alapeljárásban fennállnak, a nemzeti hatóságoknak és bíróságoknak többek között biztosítaniuk kell az igazságos egyensúlyt a szellemi tulajdonjog védelme, amelyben a szerzői jog jogosultja részesül, és a vállalkozás szabadságának védelme között, amelyben a charta 16. cikke értelmében az olyan gazdasági szereplők részesülnek, mint az tárhelyszolgáltatók (lásd a fent hivatkozott Scarlet Extended ügyben hozott ítélet 46. pontját).

45 Márpedig az alapügyben a vitatott szűrőrendszer létrehozására vonatkozó meghagyás maga után vonja az érintett tárhelyszolgáltatónál tárolt információk teljes egészének vagy döntő többségének a jogosultak érdekében való nyomon követését, amely nyomon követés egyébiránt időben nem korlátozott, valamennyi jövőbeli jogsértésre kiterjed, és nemcsak a létező, hanem az említett rendszer létrehozásakor még meg nem alkotott művek védelmére vonatkozó kötelezettséget is feltételezi.

46 Következésképpen az ilyen meghagyás az érintett tárhelyszolgáltató vállalkozási szabadságának súlyos sérelmét vonná maga után, mivel arra kötelezné a szolgáltatót, hogy bonyolult, költséges és állandó informatikai rendszert hozzon létre, amelynek költsége kizárólag őt terhelné, és ami egyébiránt ellentétes lenne a 2004/48 irányelv 3. cikkének (1) bekezdésében foglalt feltételekkel, amelyek szerint a szellemi tulajdonjogok érvényesítését biztosító intézkedések nem lehetnek indokolatlanul bonyolultak és költségesek (lásd analógia útján a fent hivatkozott Scarlet Extended ügyben hozott ítélet 48. pontját).

47 E körülmények között meg kell állapítani, hogy a vitatott szűrőrendszer létrehozására vonatkozó meghagyást akként kell tekinteni, hogy nem tartja tiszteletben azt a követelményt, hogy igazságos egyensúly álljon fenn egyrészt a szellemi tulajdonjog védelme, amelyben a szerzői jog jogosultja részesül, másrészt a vállalkozás szabadságának védelme között, amelyben az olyan gazdasági szereplők részesülnek, mint a tárhelyszolgáltatók (lásd analógia útján a fent hivatkozott Scarlet Extended ügyben hozott ítélet 49. pontját).

48 Ráadásul az említett meghagyás hatásai nem korlátozódnának az érintett tárhelyszolgáltatóra, mivel a szűrőrendszer sértheti az ezen tárhelyszolgáltatók felhasználóinak alapvető jogait is, nevezetesen a személyes adatok védelméhez való jogukat, valamint információk fogadásának és közlésének szabadságát, amely jogok védelméről a charta 8. és 11. cikke rendelkezik.

49 A vitatott szűrőrendszer létrehozására vonatkozó meghagyás ugyanis magában foglalná egyrészt a tárhelyszolgáltató felhasználói által a közösségi hálózaton létrehozott profilokra vonatkozó információk azonosítását, rendszerszerű elemzését és kezelését, noha ezek a profilok védett személyes adatok, mivel azok főszabály szerint lehetővé teszik az említett felhasználók pontos azonosítását (lásd analógia útján a fent hivatkozott Scarlet Extended ügyben hozott ítélet 51. pontját).

50 Másrészt az említett meghagyás a tájékozódás szabadsága sérelmének veszélyével járna, mivel e rendszer valószínűleg nem lenne képes különbséget tenni a jogellenes és a jogszerű tartalom között, így alkalmazása a jogszerű tartalmú adatátvitelt is megakadályozhatná. Nem vitatott ugyanis, hogy a továbbítás jogszerűségére vonatkozó kérdésre adandó válasz függ a szerzői jog törvényes kivételeinek alkalmazásától is, amelyek tagállamról tagállamra változnak. Ezenkívül egyes művek bizonyos tagállamokban lehetnek a közkincs részei vagy az érintett szerzők általi ingyenes közzététel tárgyai (lásd analógia útján a fent hivatkozott Scarlet Extended ügyben hozott ítélet 52. pontját).

51 Következésképpen meg kell állapítani, hogy ha az érintett nemzeti bíróság a tárhelyszolgáltatót a vitatott szűrőrendszer létrehozására kötelezné, nem tartaná tiszteletben azt a követelményt, hogy igazságos egyensúly álljon fenn egyrészt a szellemi tulajdonjog védelme, másrészt a vállalkozás szabadsága, a személyes adatok védelméhez való jog, valamint az információk fogadásának és közlésének szabadsága között (lásd analógia útján a fent hivatkozott Scarlet Extended ügyben hozott ítélet 53. pontját).

52 A fentiekre tekintettel az előterjesztett kérdésre azt a választ kell adni, hogy az együttesen és az alkalmazandó alapvető jogok védelméből eredő követelményekre tekintettel értelmezett 2000/31, 2001/29 és 2004/48 irányelv akként értelmezendő, hogy azokkal ellentétes, ha a nemzeti bíróság a tárhelyszolgáltatót a vitatott szűrőrendszer létrehozására kötelezi.

A költségekről

53 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján

a Bíróság (harmadik tanács)

a következőképpen határozott:

Az együttesen és az alkalmazandó alapvető jogok védelméből eredő követelményekre tekintettel értelmezett,

– **a belső piacon az információs társadalommal összefüggő szolgáltatások, különösen az elektronikus kereskedelem, egyes jogi vonatkozásairól szóló, 2000. június 8-i 2000/31/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv („elektronikus kereskedelemről szóló irányelv”);**

– **az információs társadalomban a szerzői és szomszédos jogok egyes vonatkozásainak összehangolásáról szóló, 2001. május 22-i 2001/29/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv, és**

– **a szellemi tulajdonjogok érvényesítéséről szóló, 2004. április 29-i 2004/48/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv**

akként értelmezendő, hogy azokkal ellentétes, ha a nemzeti bíróság a tárhelyszolgáltatót olyan szűrőrendszer létrehozására kötelezi, amely:

– **a szolgáltatásai felhasználói által a szerverein tárolt információkat érinti;**

– **valamennyi felhasználójára megkülönböztetés nélkül alkalmazandó;**

– **megelőző jellegű;**

– **költsége kizárólag a tárhelyszolgáltatót terheli és**

– **nincs időbeli korlátozása,**

továbbá alkalmas az olyan zeneműveket, filmeket vagy audiovizuális alkotásokat tartalmazó fájlok azonosítására, amelyekre nézve a felperes, állítása szerint, szellemi tulajdonjogokkal rendelkezik, annak érdekében, hogy megakadályozza a művek nyilvánosság számára történő, a szerzői jogot sértő hozzáférhetővé tételét.

Aláírások